

(For) mye om smittevern i sykehjem

Andersen BM, red.

Håndbok i hygiene og smittevern

Sykehjem og langtidsinstitusjoner. 385 s, tab, ill. Oslo: Ullevål universitetssykehus, 2006.

Pris NOK 250. Bestilles fra Ullevål universitetssykehus.

ISBN 82-92230-10-6

Den foreliggende boken er ment å være et hjelpemiddel i det daglige, praktiske smittevern og hygienearbeid for ansvarlige og interesserte sykepleiere og leger i langtidsinstitusjoner og sykehjem. I tråd

med dette er den utformet som en samling prosedyrer. Som håndbok har den en grei og solid innbinding, men hvorfor ikke lommeformat? En litt mer spenstig layout og mer utstrakt bruk av illustrasjoner og tabeller kunne også vært ønskelig. Med 385 tett-skrevne sider hadde boken dessuten vunnet en del på en mer markert inndeling i viktige og mindre viktige avsnitt, og en mer stringent språkbruk ville økt lesbarheten. Det blir veldig mange ord. Kapittelinnstillingen, eller snarere rekkefølgen av prosedyrene, er heller ikke gjennomført logisk oppbygd på tematikk, og dette gir boken et litt uryddig preg.

Man finner generelt fyldig og god omtale av tiltak mot de hyppigst forekommende infeksjonene hos beboere i langtidsinstitusjoner. Det gis også relevant informasjon om smittevern i forhold til ansatte ved disse institusjonene. Innholdet bærer dog preg av at redaktøren har sitt daglige virke ved et universitetssykehus og ikke et sykehjem. Den omtale som vies multiresistente bakterier, hovedsakelig MRSA, står knapt i forhold til problemets omfang ved de fleste av disse institusjonene. Det anvises dessuten et maksimalt omfang av tiltak som delvis går ut over nasjonale anbefalinger. Enkelte av anbefalingene ville det være vanskelig å gjennomføre for eksempel ved det universitetssykehuset denne anmelder arbeider.

Luftsmitteisolat for pasienter med influensa vil neppe bli satt høyt opp på investeringslisten til de fleste sykehjemsleger. I omtale av Legionella luftveisinfeksjon, riktignok sjeldent forekommende i langtidsinstitusjoner, anbefales luft- og dråpesmitte-isolasjon de første 24 timer. Dette er det ingen indikasjon for verken i sykehus eller sykehjem. Pandemisk influensa og fugle-influensa vies mye plass, men igjen beskrives tiltak som vesentlig vil komme til å være aktuelle for sykehus. Etter denne

anmelders oppfatning burde store deler av denne teksten enten utelates eller kommet i vedleggs form som relevant bakgrunnsinformasjon.

Boken tar for seg alle tenkelige temaer innen smittevern og hygiene, og tross de anførte innvendingene lykkes forfatterne stort sett i å gi bakgrunnsinformasjon og praktiske anvisninger på en balansert måte. Dette er ikke en lærebok i smittevern, men et egnet grunnlagsmateriale for sykepleiere og leger som vil utarbeide egne, lokale prosedyrer og retningslinjer. Slik sett er dette utfyllende litteratur i forhold til Nasjonalt folkehelseinstitutt's nylig publiserte veiledning (1).

Jon Birger Haug

Seksjon for smittevern
Aker universitetssykehus

Litteratur

1. Nasjonalt folkehelseinstitutt. Rettleiar til forskrift om smittevern i helsetenesta. Smittevern 2006; nr. 15.

Nært og personlig om psykoterapi

Bratlie S.

Innblikk

251 s. Oslo: Arneberg forlag, 2006.

Pris NOK 298

ISBN 82-91614-35-0

Psykiater Synnøve Bratlie har med denne boken ønsket å fortelle historier fra sin mangeårige virksomhet som privatpraktiserende psykoterapeut. Hun anslår at landets ca. 1 150 psykiatere i selvstendig heltidspraksis gir minst 175 000 timer psykoterapi per år. Boken er ment å gi leseren et innblikk i hva som foregår i de mange lukkede rom hvor slik behandling drives.

Forfatteren føyer seg inn i rekken av psykiatere med fortellinger fra terapirommet, hvorav de mest fremtredende har vært Irvin Yalom og Finn Skårderud. Mennesker som ønsker psykoterapi har ofte eksistensielle og relasjonelle problemer. Alle lesere med interesse for eget og andres indre liv vil derfor kjenne igjen temaene som beskrives i boken.

Innblikk er en stramt redigert og til dels godt skrevet bok om ti terapier av ulik lengde og type, men alle relativt vellykkede. Problemstillingene spenner vidt, fra somatisering til patologiske sorgreaksjoner. Forfatteren er selv nært og personlig til stede i fortellingene, slik at leseren forstår at terapeutens person og reaksjonsmønster har betydning for hvordan behandlingen utvikler seg. Terapeuten Bratlie virker å være allsidig orientert, slik at behandlingsform smidig tilpasses hver enkelt persons plager. Hun kan både sykmelde og forskrive medikamenter når det anses nødvendig, og hun møter personer i akutt

krise på en mer aktiv måte enn personer med langvarige plager. Nettopp denne fleksibiliteten virker å være en viktig faktor for terapienes effekt.

En innvending mot boken er at den til tider kan være litt teknisk, som når ulike diagnoser beskrives med ICD-10-koder. For ordens skyld kan nevnes at den engelske forkortelsen PTSD faktisk har et godt norsk alternativ – posttraumatisk stresslidelse. Noen personer beskrives også litt sjablongmessig, og det går ut over fortellingenes skjønnlitterære verdi. At forfatteren gir detaljerte utregninger for hvor effektivt en psykoterapi praksis kan drives, fremstår som et innlegg i den aktuelle debatten om private behandlere driver luksusterapi. Etter min mening hører dette hjemme i mediene eller fagtidsskriftene, og ikke i en bok som denne. Mangelen på en nasjonal oversikt over private psykoterapeuters behandlingstilbud og kapasitet samt kriterier for hvem som kan ha nytte av slik behandling, burde i så tilfelle også nevnes.

Innblikk er likevel en god samling psykoterapeutiske fortellinger fra dagens Norge. Boken kan varmt anbefales for alle som lurer på hva psykoterapi er, og særlig for mennesker med psykiske plager som frykter at de ikke kan hjelpes.

Ragnar Nesvåg

Avdeling for psykiatrisk forskning og undervisning
Diakonhjemmet sykehus

Tanker og følelser rundt nyredonasjon

Frøjk M.

Heltenes bro

At give og at modtage en nyre fra levende donor. 676 s, tab, ill. Albertslund: Schulz Grafisk, 2006. Pris DKK 299

ISBN 87-991274-0-7

Heltenes bro, på hele 676 sider fordelt på 24 kapitler, er om temaet å gi eller motta en nyre fra en levende donor. Den er bygd på intervjuer av i alt 322 personer, vesentlig av nyredonorer og mottakere av nyre,

men også av pårørende. Det er således gjort et imponerende og møysommelig feltarbeid. Intervjuene er gjort dels prospektivt, dels retrospektivt. Den første halvdel tar for seg donor og hans eller hennes tanker og følelser omkring det å gi bort en nyre, både før og etter donasjonen. Deretter omtales tilsvarende forhold hos mottakeren av nyren og til slutt noen aspekter om livskvalitet og betraktninger om «gaven», sett fra både giver og mottaker.